

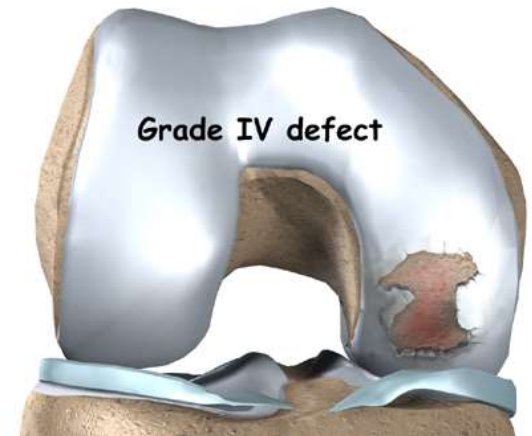
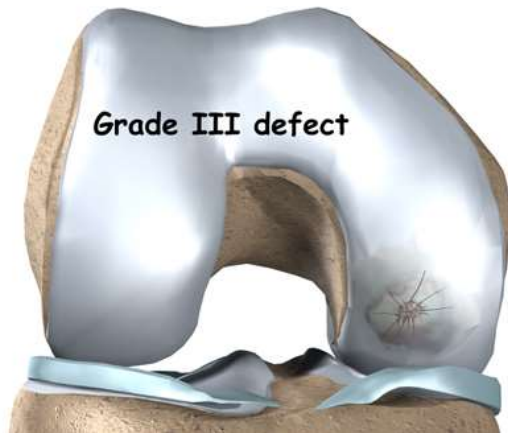
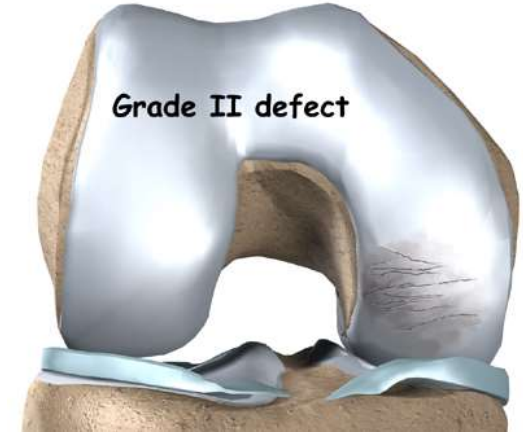
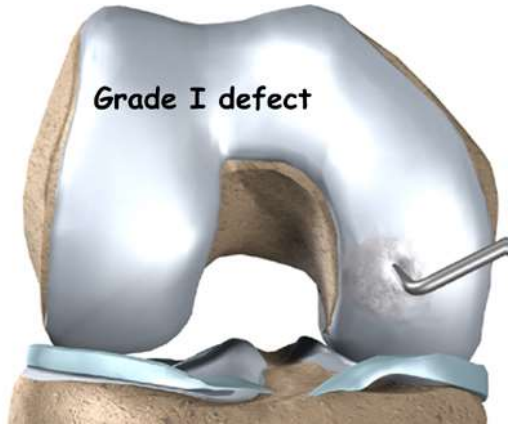

KIKIRDAK SORUNLARINDA MEDİKAL TEDAVİ

Doç. Dr. Melih Güven
Yeditepe Üniversitesi Tıp Fakültesi
Ortopedi ve Travmatoloji Anabilim Dalı

Kıkırdak sorunları

Sunum içeriđi

- OA tanım ve patogenezi
- OA tedavisinde amaç ve tedavi seđimi
- Farmakolojik tedaviler
- Araştırma-geliştirme aşamasındaki ilaē tedavileri
- Osteoartritte tedavi kılavuzları ve önerileri

Osteoartrit tanımı

- Eklem kıkırdağının bozulmuş yapılanması nedeniyle eklem semptomlarına yol açan ve eklem kenarlarındaki kemiklerde değişiklikler yaratan durumların heterojen bir grubu (*American College of Rheumatology - ACR - 1986*)

Klinik bulgular

Zaman içerisinde değişkenlik gösteren;

- . Eklem ağrısı
- . Eklem deformiteleri
- . Eklemde şişlik
- . Eklem hareketlerinde krepitasyon ve hareket genişliğinde azalma

Radyografik değişiklikler

- . Eklem aralığında daralma
- . Santral ve marjinal osteofitler
- . Subkondral skleroz
- . Subkondral kistik lezyon

Osteoartrit tanımı

- Mekanik
- Genetik
- Metabolik
- Biyokimyasal

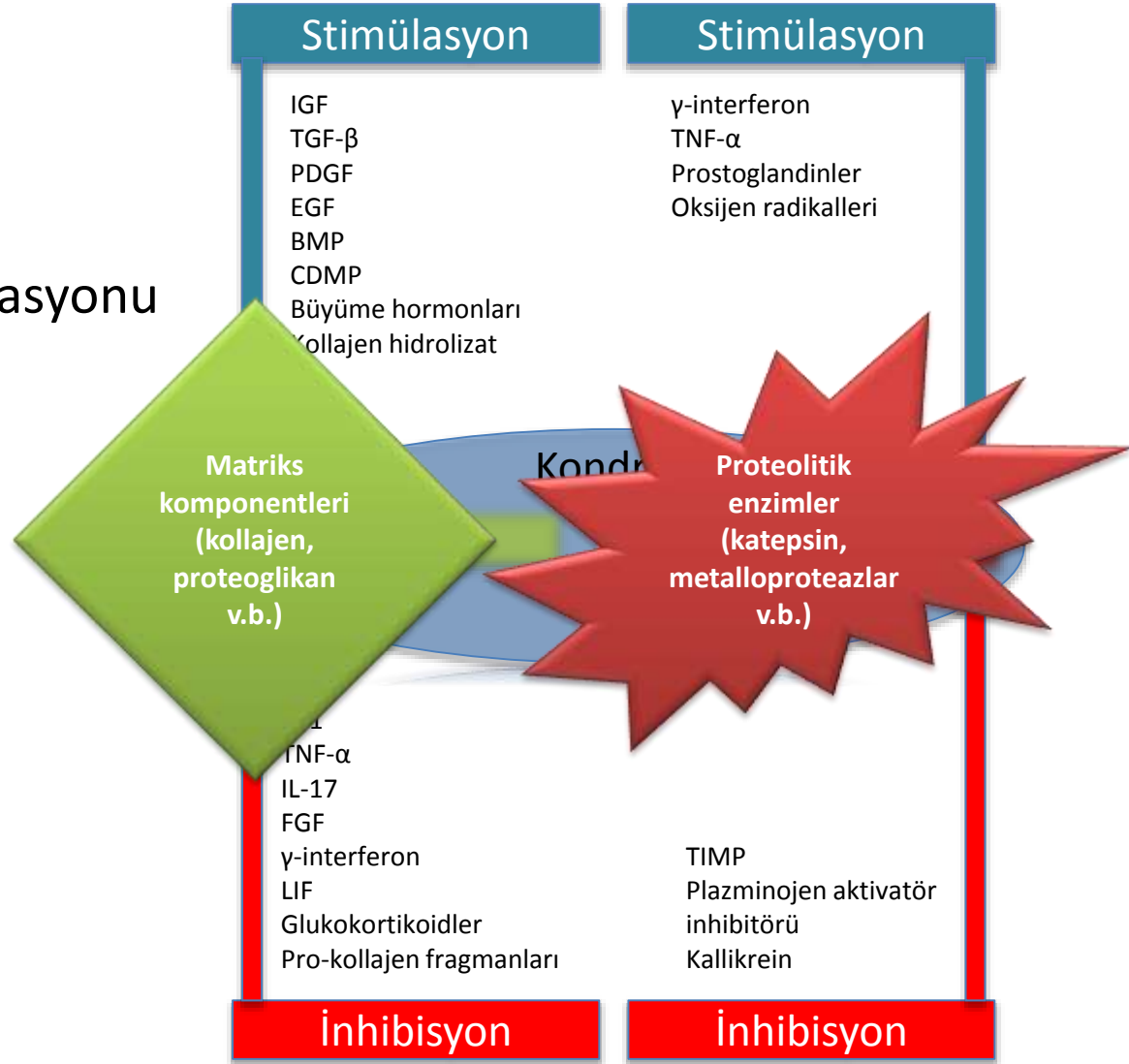

Eklem kıkırdağı, ekstrasellüler matriks ve subkondral kemik sentezi ve yıkımı arasındaki dengede bozulmaya neden olan mekanik ve biyolojik olaylar sonucu oluşan bir patoloji

OA, bir organ (sinovyal eklem) bozukluğudur

Osteoartrit patogenezi

- Kondrosit hasarı
- Kıkırdak matriks degradesyonu
- Metalloproteazlar
- Sitokinler
- Nitrik oksit
- Kalsiyum kristalleri
- Cinsiyet hormonları

Osteoartrit tedavisinde amaç

- Hastaya hastalığındaki rolü konusunda eğitim vermek
- Semptomları kontrol altına almak
- Fonksiyonel kapasiteyi arttırmak
- Sakatlığı azaltmak ve engellemek
- Hayat kalitesini arttırmak
- Patolojik süreci durdurmak, geciktirmek-yavaşlatmak

Tedavi her hasta için bireyselleştirilmelidir

Osteoartritte tedavi seçimi

- Hastanın günlük yaşam, mesleki ve eğlence aktiviteleri
- Ağrı ve özürlülüğün derecesi
- Obezite, kas güçsüzlüğü gibi yapısal faktörler
- Komorbidite ve eş zamanlı ilaç kullanımı
- Tedavinin etkinliğinin kanıtlanmış olması
- Tedavi güvenilirliği
- Uygulama pratikliği
- Maliyet
- Hasta tarafından denenmiş olması

Osteoartritte basamak tedavisi

Major Cerrahi
Eklem replasman cerrahileri

Minör Cerrahi
Osteotomi, debridman ve eklem lavajı

Cerrahi Olmayan Girişimsel Yaklaşımlar
Enjeksiyonlar

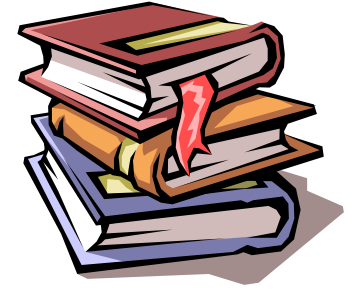
Cerrahi Olmayan Basit Yaklaşımlar
NSAİ, fizyoterapi, iş uğraşı terapisi, yardımcı cihazlar

Başa Çıkma Yöntemleri
Basit analjezikler önerme, topikal ajan kullanımı, besinsel destekler

Öneride Bulunma
Eğitim (kilo verme, egzersiz, yaşam biçimi)

Güncel tedavi kılavuzları

- RCP (*Royal College of Physicians*) - 1993
- ACR (*American College of Rheumatology*) - 2000
  - Diz ve Kalça
- EULAR (*European League Against Rheumatism*)
  - 2003 – Diz
  - 2005 – Kalça
  - 2007 – El
- OARSI (*Osteoarthritis Research Society International*) - 2008
- MOVE- *Kalça ve diz osteoartritinde egzersiz önerileri* - 2005
- NICE – İngiltere'ye özgü osteoartrit ulusal tedavi kılavuzu - 2008

Güncel tedavi kılavuzları

Sistematisik derlemeler

Meta-analizler

Randomize kontrollü çalışmalar

Diğerleri

- Randomize olmayan karşılaştırmalı kohort çalışmaları
- Olgu serileri ve sunumları
- Uzman görüşleri

Kategori	Kanıtın Kaynağı
Ia	Randomize kontrollü çalışmaların (RKÇ) meta-analizi
Ib	En az bir RKÇ
IIa	En az bir randomize olmayan kontrollü çalışma
IIb	En az bir deneysel çalışma
III	Deneysel olmayan tanımlayıcı çalışmalar
IV	Uzman komite raporları veya otorite görüşleri ve deneyimleri

Farmakolojik tedavi

- Analjezikler
- Antienflamatuar ajanlar
- Topikal uygulamalar
- Opioidler
- Eklem içi (intraartiküler) enjeksiyonlar
- Semptomatik yavaş etkili ilaçlar
(Hastalık modifiye edici ilaçlar)
- Araştırma-geliştirme aşamasındaki yeni tedaviler

Analjezikler

- **Parasetamol (asetaminofen)**
- OA tedavisinde hafif ve orta dereceli ağrıda ilk seçenek
(*ACR, EULAR, OARSI, NICE*) – Kanıt düzeyi IA
- Günlük doz maksimum 4gr
- Sonuç alınırsa uzun süreli oral analjezik olarak güvenle kullanılabilir (2 hafta – 2 yıl)
- GİS kanama riskinde, böbrek ve KC bozukluğu olan hastalarda tercih edilir

Analjezikler

- Santral sinir sisteminde PG sentezini inhibe eder
- Periferde etkisi zayıftır
- Doruk plazma konsantrasyonu 30-60 dk, plazma yarılanma ömrü 2 saat
- Trombosit agregasyonunu inhibe eder
- Masif doz akut KC hasarına neden olabilir (eşik doz 150-250 mg/kg)

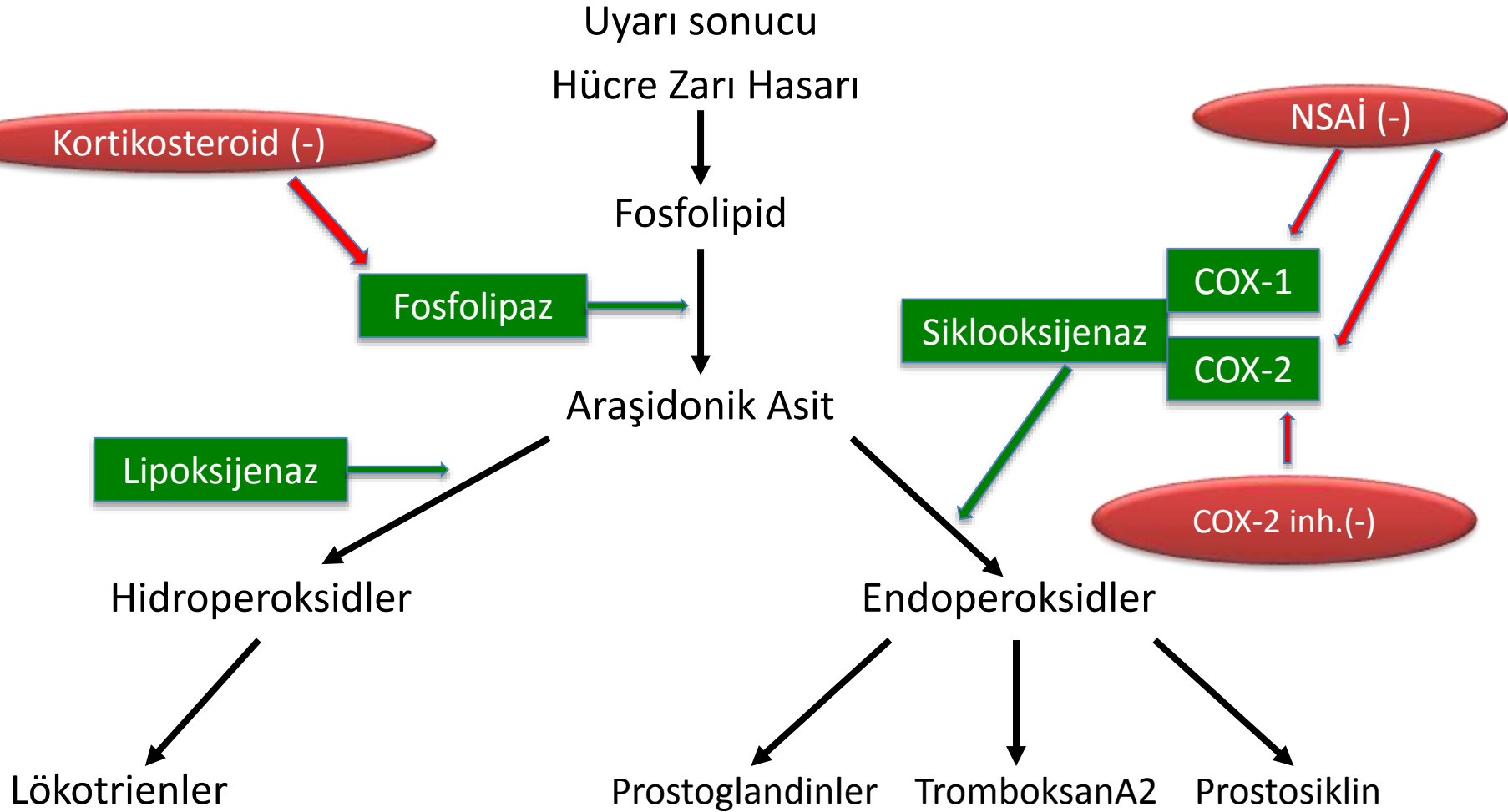
Antienflamatuar ajanlar

- **Non-steroid antienflamatuar ilaçlar (NSAİ)**
- **Selektif NSAİ**
- Orta – şiddetli düzey ağrısı olan ve asetaminofen ile etkinlik sağlanamamış olgularda ilk seçenek
(ACR, EULAR, OARSI) – Kanıt düzeyi IA
- NSAİ'lar aktif OA'de inflamasyonu inhibe ettiği için parasetamole tercih edilmektedir
- İlaç dozu ağrı derecesine göre ayarlanmalı
- Kullanımı ağrılı dönemlerle sınırlandırılmalıdır

Antienflamatuar ajanlar

Antienflamatuar ajanlar

İlaç	Ürün İsmi	Kullanım sıklığı	Doz
Asetil salisilik asit	Aspirin	2-4 kere	500-4000 mg
Kısa yarı ömürlü NSAİİ			
İbuprofen	Brufen, profen nurofen, artil	3-4 kere	600-3600 mg
İndometazin	Endol, indocid	3-4 kere	75-200mg
Ketoprofen	Ketofen, profenid	3-4 kere	75-300mg
Tolmetin	Tolectin	3-4 kere	600-2000mg
Orta dereceli yarı ömürlü NSAİİ			
Diklofenak	Voltaren, kataflam	2-4 kere	100-200 mg
Etodolak	Etol, Iodine	2-4 kere	400-1200 mg
Naproksen	Naprosyn, apranax, aprol, romaksen	2-3 kere	500-1500 mg
Uzun ömürlü NSAİİ			
Nabumeton	Relifex	2-4 kere	1000-2000mg
Piroksikam	Felden, oksikam	Tek doz	10-20 mg

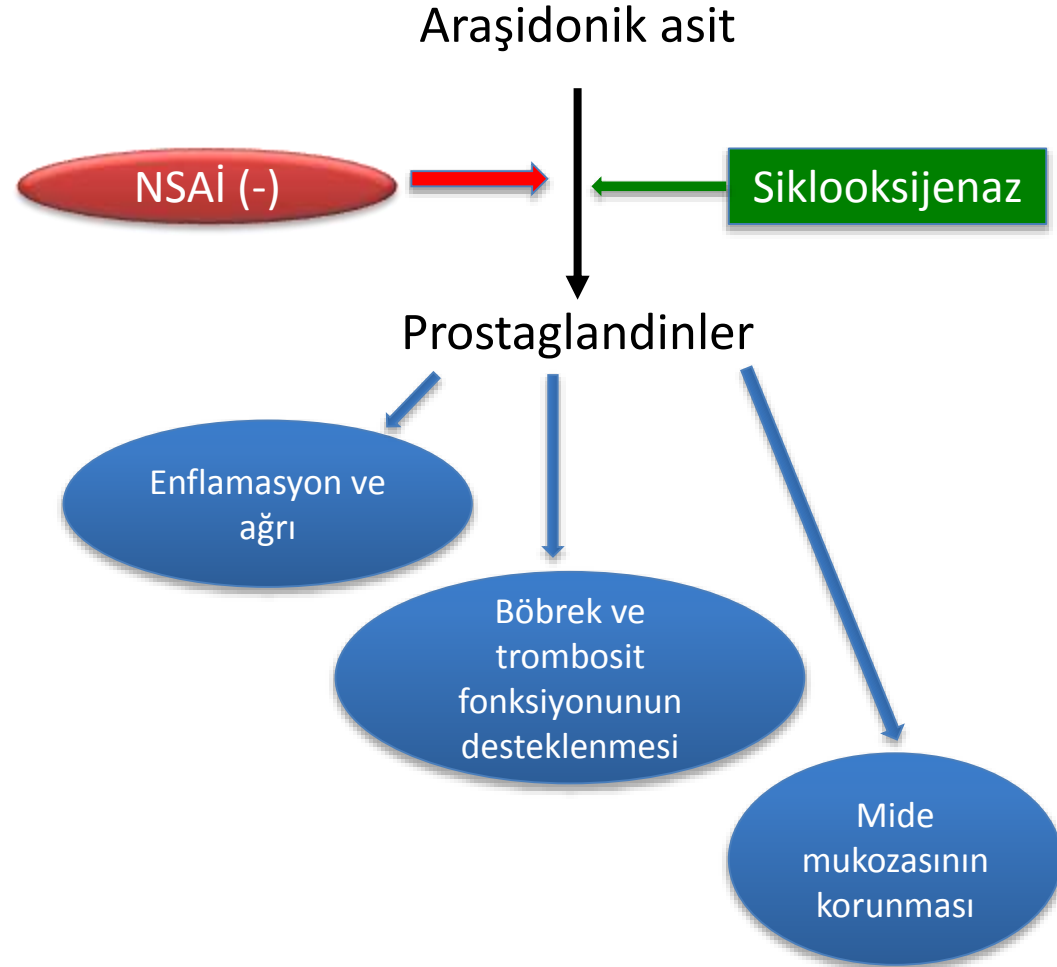
Antienflamatuar ajanlar

- NSAİ kullanımında öneriler
  - NSAİ'lar etkili minimal dozda kısa süreli kullanılmalıdır
  - Kısa ve orta yarılanma ömrü olan NSAİ ilk tercih
  - Enflamatuar OA'de tedavi uzun etkili NSAİ ilaçlarla yapılmalı
  - Hastaların NSAİ'lara yanıtı farklı olduğu için farklı grup NSAİ denenebilir, 2-4 haftada etkinlik sağlanamamışsa başka grup bir NSAİ ilaca geçilebilir
  - Birden fazla NSAİ kullanımı denenmemelidir

Antienflamatuar ajanlar

- Yan etkiler
  - GİS kanama
  - Böbrek yetmezliği
  - Hipertansiyon
  - Kalp yetmezliği
  - Trombosit disfonksiyonu

Antienflamatuar ajanlar

- NSAİ kullanımında GIS kanaması açısından risk faktörleri
  - 65 yaş üstü
  - Peptik ülser veya üst GIS kanama öyküsü
  - Eşlik eden hastalıkların varlığı (DM, HT, KVS hastalığı, böbrek ve/veya KC hastalıkları)
  - Oral glukokortikoid veya antikoagülan kullanımı

GIS profilaksisi

Proton pompa inhibitörleri

Misoprostol

Selektif NSAİ ilaçlar

- **Cox-2 enzim inhibitörleri (COXIB)**
- Bu gruptaki ilaçlar GIS yan etkilerinin azlığı nedeniyle kullanılmaya başlanmıştır
(ACR, EULAR, OARSI) – Kanıt düzeyi IA
- Peptik ülser, GIS kanama ve NSAİ ilaçlara tolerans bozukluğu durumlarında tavsiye edilirler

Selektif NSAİ ilaçlar

- **Cox-2 enzim inhibitörleri (Coxib) (2007 yılına kadar !)**
  - Meloksikam
  - Selekoksib
  - Valdekoksib
  - Rofekoksib
  - Lumirakoksib
  - Etorikoksib

Selektif NSAİ ilaçlar

- Yan etkileri
  - Deri döküntüsü ve hipersensitivite
  - Kardiyovasküler ve serebrovasküler hastalık riski
  - Konjestif kalp yetmezliği
  - Böbrek, KC, Kemik iliği yetmezliği
  - Trombosit agregasyon bozuklukları

Günümüzde kullanım izni olan Coxib'ler

- . Meloksikam
- . Seleksib
- . Etorikoksib

Chen Y F, Jobanputra P, Barton P, Bryan S, Fry-Smith A, Harris G, Taylor R S, Cyclooxygenase-2 selective non-steroidal anti-inflammatory drugs, Health Technology Assessment 2008; Vol. 12: No. 11

Selektif NSAİ ilaçlar

- Cox-2 inhibitörleri kullanımında öneriler
  - En düşük dozda ve gerekli olduğu süre kadar kullanılmalıdır
  - HT, DM, hiperlipidemi varlığı ve sigara kullanımı gibi kalp hastalığı için risk faktörü olanlarda bu ilaçlar dikkatli kullanılmalıdır
  - İskemik kalp hastalığı, periferik arter hastalığı ve/veya serebrovasküler hastalığı olanlarda kullanılmamalıdır

Chen Y F, Jobanputra P, Barton P, Bryan S, Fry-Smith A, Harris G, Taylor R S, Cyclooxygenase-2 selective non-steroidal anti-inflammatory drugs, Health Technology Assessment 2008; Vol. 12: No. 11

Topikal uygulanan ilaçlar

- **Diklofenak, Ketoprofen, Piroksikam**
- Krem, jel, sprej ve peçler
- OA'nın her evresinde semptomatik etkinlik söz konusu

(ACR, EULAR, OARSI) – Kanıt düzeyi IA

- Komşu doku ve sinovyal sıvıda belirgin konsantrasyona erişmekle birlikte, sistemik dolaşıma katılımları azdır
- Total sistemik emilim oranı % 3-5
- Yan etkiler oldukça nadir (<%1.5)
  - Uygulama yerinde görülen raş, kaşıntı yanma gibi lokal deri reaksiyonları

Topikal uygulanan ilaçlar

- **Kapsaisin**
- Kırmızı acı biberden elde edilen bir alkaloiddir
- VR-1 vaniloid reseptörlere etki edip nosiseptif C fibrillerini reversible desensitize eder
- İlk uygulamadan sonra duysal nöronlar, daha fazla uyarıya insensitif hale gelir
- Tekrarlayan uygulamaların, primer afferent nöronlarda substans P'nin azalmasına yol açtığı düşünülmektedir
- Optimal etki için günde 3-4 uygulama gerekir
- Nöropatik ağrı kontrolünde de kullanılır
- Bildirilmiş sistemik yan etki yok, diğer yan etkiler oldukça nadir
  - Uygulanan deri bölgesinde irritasyon

Opioid analjezikler

- Orta-şiddetli düzey ağrısı olan hastalarda, NSAİ kontrendike ise
- Böbrek fonksiyon bozukluğu olan hastalarda
- Diğer tedavilere yanıt vermeyen OA olgularında kullanılabilir
(*ACR, EULAR, OARSI*) – Kanıt düzeyi IB

Güçlü etkili Opioidler

- . Oksimorfin
- . Oksikodon
- . Oksitreks
- . Fentanil
- . Morfin

Zayıf etkili Opioidler

- . Tramadol
- . Tramadol/Parasetamol
- . Kodein
- . Propoksifen

Opioid analjezikler

- Tramadol (37,5 mg) ve Asetaminofen (325 mg) kombinasyonu oldukça etkin ve yaygın kullanımda
- Periferik duysal sinirlerdeki opioid reseptörler enflamatuar uyarılarla düzenlenir
- Opioid analjezikler santral ve periferik sinir sisteminde μ , κ ve δ reseptörlerini aktive eder
  - Ağrı eşiğini yükseltir
  - Ağrı algılanmasını ve limbik sistemdeki ağrı işlemini modüle eder

Opioid analjezikler

- Yan etkiler:

- Bulantı
  - Kusma
  - Somnolans
  - Sedasyon
  - Dalınlık ve baş ağrısı
  - Konstipasyon
- zamanla tolerans gelişir
- tolerans gelişmez

- Opioid analjezikler özellikle alkolle birlikte kullanıldığında, solunum yetersizliği ortaya çıkabilir
- Uzun süreli kullanımda opioid analjeziklere fiziksel ve psikolojik bağımlılık gelişebilir

Eklem içi enjeksiyonlar

- Kortikosteroid enjeksiyonu
- Hyaluronik asit enjeksiyonları (viskosuplemantasyon)
- Rejeneratif enjeksiyon tedavileri

Kortikosteroid enjeksiyonu

- OA'da akut alevlenmelerde ve efüzyon varlığında endike
(ACR, EULAR, OARSI) – Kanıt düzeyi IA
- Hızlı etkili semptomatik uygulama
- 3 aydan daha kısa aralıklarla enjeksiyon yapılmamalı
- Yılda en fazla 3-4 kez intraartiküler enjeksiyon

Viskosuplementasyon

- Hyaluronik asit (HA) enjeksiyonu
- Antienflamatuar, antinosiseptif ve kıkırdak üzerine anabolik etki
- HA tedavisindeki amaçlar
  - Eklem lubrikasyonu
  - Sinoviyal sıvının viskoelastik özelliklerini arttırmak
  - Kondrositlerin korumak ve kollajen dokunun stabilizasyonu sağlamak
  - Kıkırdak matriks harabiyetini önlemek

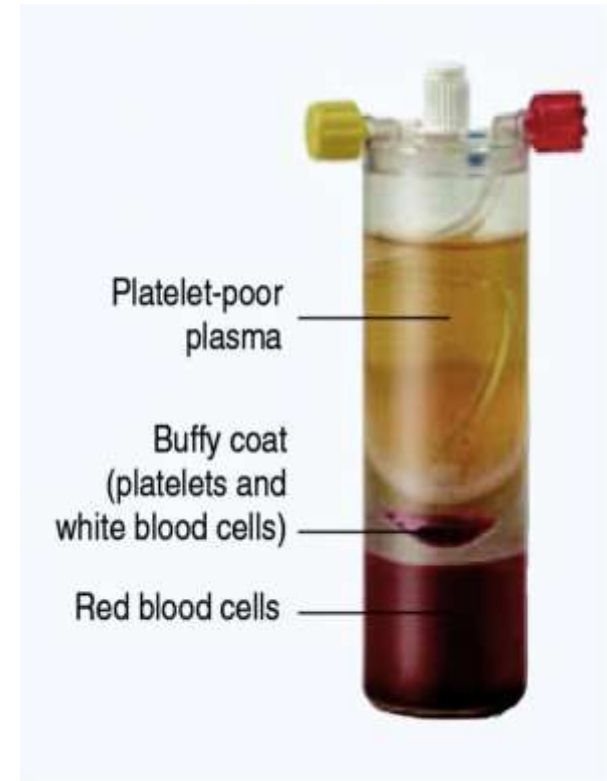

Viskosuplementasyon

- HA molekül ağırlığı 7 – 10 milyon dalton
- Çok sayıda preparat – tek ya da çoklu uygulama
  - 800.000 – 6 milyon dalton
- Etkisi geçici (6-9 ay semptomatik iyilik hali)
- Yan etkileri
  - Enjeksiyon sahasında ağrı, yanma, şişlik ve enflamasyon (özellikle sinoviyal doku ve yağ yastıkçığı içine enjeksiyon)
  - Enfeksiyon

Rejeneratif enjeksiyonlar

- Trombositten zengin plazma (TZP) ve türevleri
- Platelet rich plasma (PRP)
- Tam kanın santrifüj edilerek trombositlerin ayrıştırılması ve plazması içinde yoğunlaştırılması işlemi

Trombositten zengin plazma

- Tam kan

PLAZMA (%55)

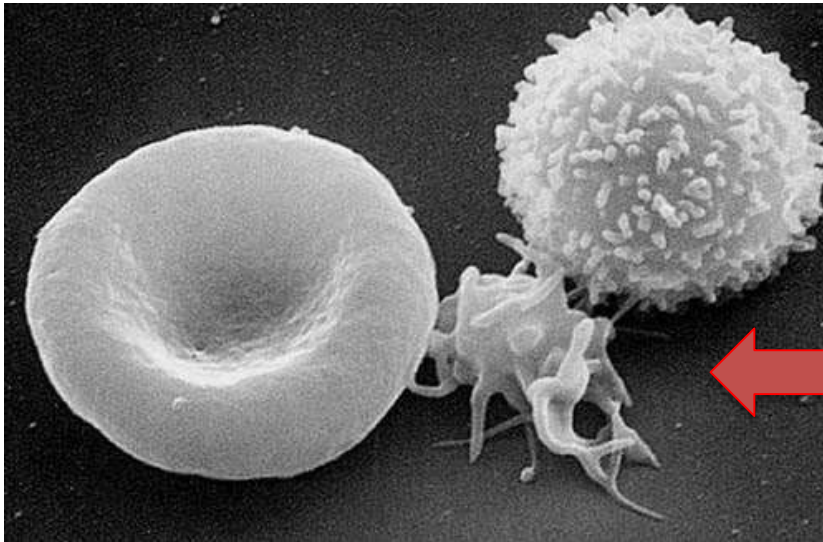
- SARI RENKLİ SIVI KISIM
- SU %92
- PROTEİNLER
- PIHTILAŞMA FAKTÖRLERİ
- ELEKTROLİTLER

HÜCRESEL (%45)

- RBC (%93)
- WBC (%1)
- PLT (%6)

Trombositten zengin plazma

- Trombositler (PLT)
- Çok sayıda granül ihtiva eden , küçük , çekirdeksiz hücreler
- Yaşam ömrü 7-10 gün
- 150.000-400.000 /mikrolitre

Aktive trombosit

Trombositten zengin plazma

- Trombositler (PLT)

Delta granülleri	Alfa granülleri	Lizozomlar
<ul style="list-style-type: none"> ✓ ADP ✓ ATP ✓ KALSİYUM İYONLARI ✓ SERATONİN	<ul style="list-style-type: none"> ✓ FİBRİNOJEN ✓ FAKTÖR V ✓ PROTEİN S ✓ VON WİLLEBRAND FAKTÖR ✓ PDGF ✓ VEGF ✓ IGF ✓ TGF-B ✓ FGF ✓ EGF ✓ HGF	<ul style="list-style-type: none"> ✓ HİDROLİTİK ENZİMLER ✓ ELASTAZ ✓ KOLESTAZ...

Trombositten zengin plazma

- Trombositler (PLT)

BÜYÜME FAKTÖRLERİ	HÜCRESEL ETKİLERİ
PDGF Trombosit kaynaklı büyüme fak.	Anjiogenezis, kollajen sentezi, osteoblast çoğalması, fibroblast çoğalması
IGF İnsülin benzeri büyüme faktörü	Myoblast ve fibroblast kemotaksisi, osteoblast çoğalması,
TGF-B Değiştirici büyüme faktörü	Fibroblast aktivasyonu, tip1 kollajen sentezi, osteoklast inhibisyonu, fibrosis düzenlemesi,
EGF Epidermal büyüme faktörü	Hücre çoğalması, epitel hücreleri farklılaşması
VEGF Vasküler endotelial büyüme faktörü	Anjiogenesis, endotel hücre çoğalması, damar lümeni oluşumu
HGF Hepatosit büyüme faktörü	Angiogenesis, hepatosit oluşumu, antifibrotik, endotel hücre oluşumu
FGF Fibroblast büyüme faktörü	Endotel hücrelerin ve fibroblastların çoğalması, anjiogenezis

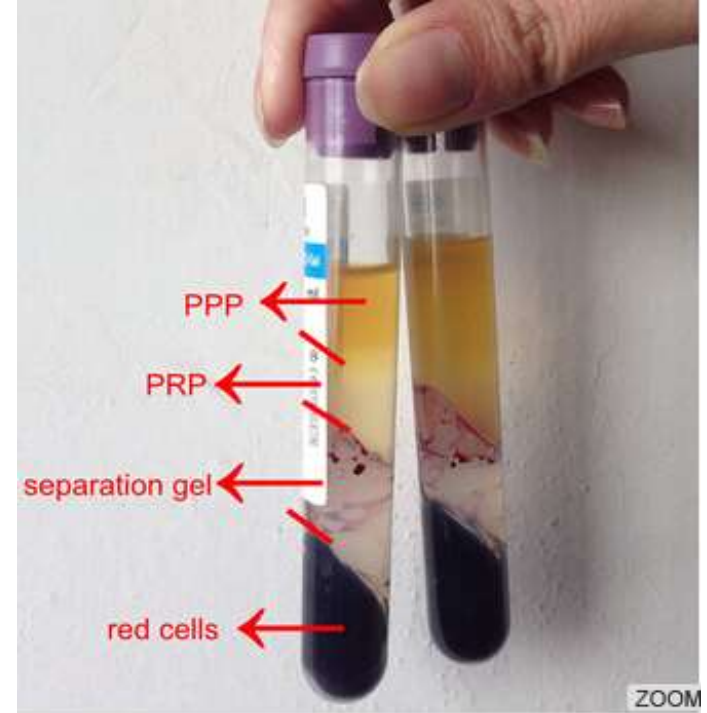

Trombositten zengin plazma

- Kullanım alanları
  - Ortopedik problemler ve spor yaralanmaları
  - Plastik cerrahi
    - Kozmetik amaçlı
  - Çene cerrahisi
  - Göz hastalıkları
  - İyileşmeyen yaralar
  - Sinir cerrahisi.....

Trombositten zengin plazma

- Standardizasyon ???
  - Alınan kan miktarı?
  - Aktivatör kullanılması?
  - Lökosit varlığı ?
  - Santrifüj zamanı ve hızı?
  - Antikoagülan kullanılması?
  - Kişisel değişiklikler?

Trombositten zengin plazma

- In vitro kondrosit kültürlerinde PRP
- Tip2 kollajen sentezini , GAG ve matrix sentezini ↑
- Kondrosit proliferasyonunu ↑

Wu ve ark. 2011 Biomaterials
Akeda ve ark. 2006 Osteoarthritis Cartilage
Kruger ve ark.2012 J Othop Res
Nakagawa ve ark. 2007 ICERS meeting

Trombositten zengin plazma

- Hayvan çalışmalarında PRP
- Tavşan deneyi, OCD , 4-7-10 hafta, histolojik sonuçlar iyi
Saito ve ark. 2009 Clin. Exp. Rheumatology
- Tavşan deneyi, 5mm çaplı tam kat OCD ,4-12 hafta
Hem makroskopik, hem mikroskopik iyileşme hali
Sun ve ark. 2010 Int Orthop
- Koyun deneyi, 7mm defekt OCD , histolojik iyileşme var
Milano ve ark. 2012 Arthroscopy

Trombositten zengin plazma

- Klinik çalışmalarda PRP
- 78 hasta, tek seans PRP/ Salin enjeksiyonu
12 ve 24 hafta sonra PRP ile anlamlı düzeyde iyileşme

Patel S ve ark 2013 Am J Sport Med

- 60 hasta, Kellgren 1-3, 3 seans PRP / HA
4-12-24 hafta sonra PRP etkisi belirgin düzeyde

Cerza F ve ark 2012 Am J Sport Med

- 176 hastalı çalışma, 3 seans PRP / HA
Sonuçlar PRP lehine olumlu

Sanchez ve ark. 2012 J Arthro Relat Research

Trombositten zengin plazma

- Klinik çalışmalarda PRP
- 150 hastalı PRP/HA karşılaştıran çalışma
- 6 ay sonunda erken evre genç hastalarda daha iyi sonuç

Weglein ve ark. AAOS 2010 meeting

The authors of a Clinical Practice Guideline sponsored by the American Academy of Orthopaedic Surgeons were unable to recommend for or against growth factor injections and/or platelet rich plasma for patients with symptomatic OA of the knee

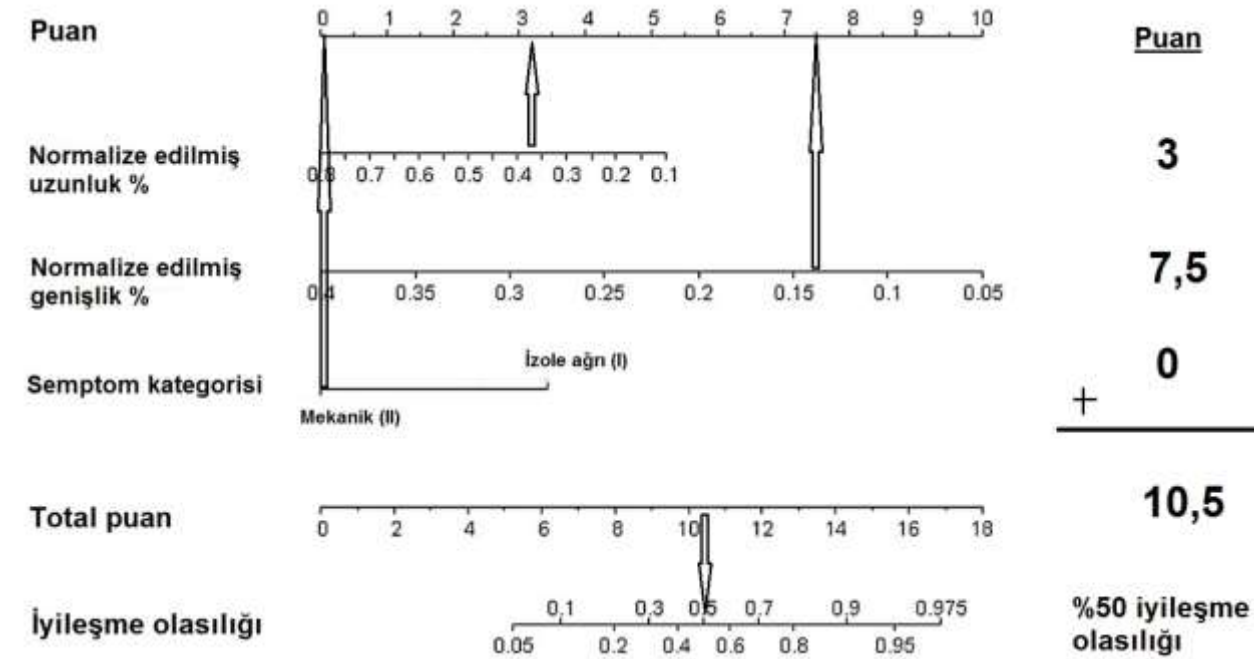
AAOS 2013 meeting

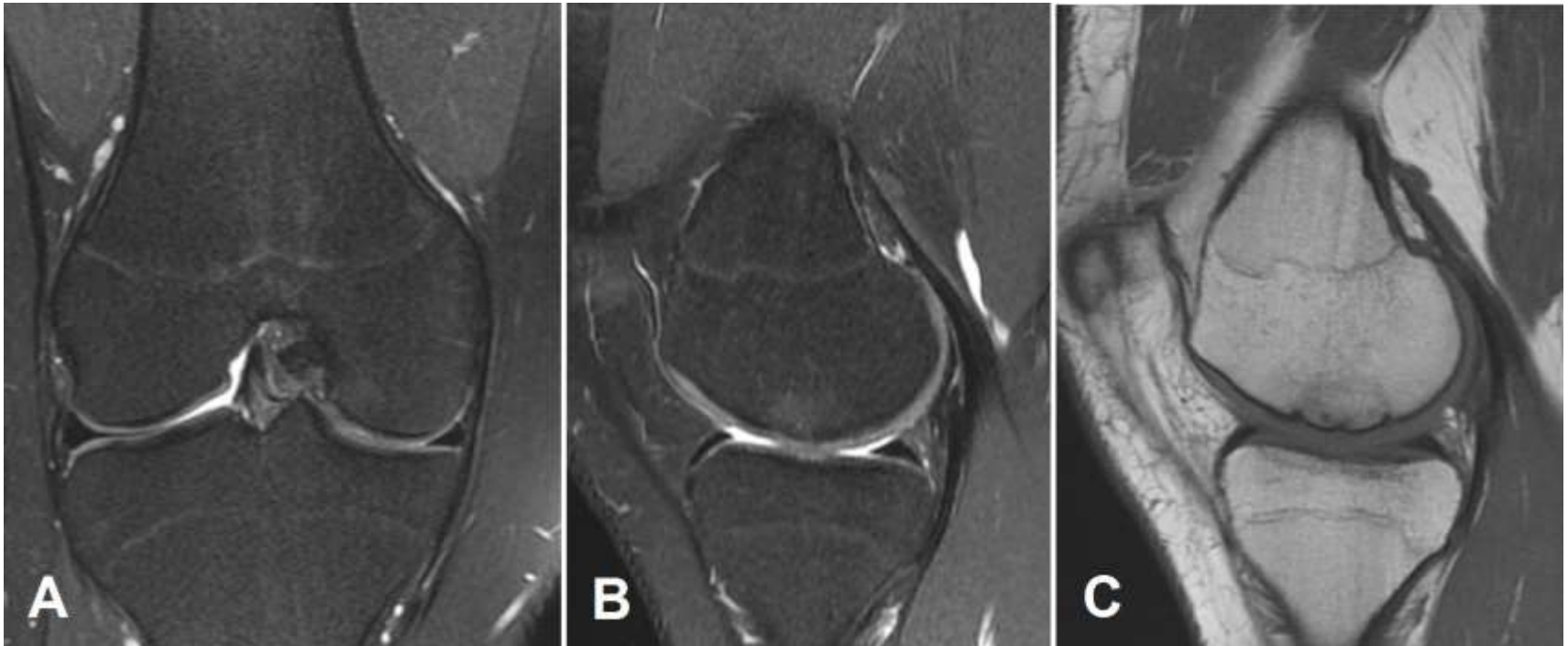
Trombositten zengin plazma

Trombositten zengin plazma

Trombositten zengin plazma

Trombositten zengin plazma

- Mutlak kontrendikasyonlar
  - Aktif enfeksiyon
  - Tümörler
  - Gebelik
  - Emzirme dönemi
  - Hastanın istememesi
  - PLT disfonksiyon hastalıkları
- Göreceli kontrendikasyonlar
  - 48 saat içinde NSAİD
  - 2 hafta içinde kortizon
  - Enjeksiyon alanına 1 ay içinde kortizon uygulaması
  - Hgb < 10
  - PLT < 100.000

Hastalık modifiye edici ilaçlar

- **Semptomatik yavaş etkili ilaçlar**
- OA patofizyolojisinin giderek daha iyi anlaşılmasıyla hastalığı modifiye eden ilaçlara karşı ilgi artmış durumda
- Hastalık modifiye edici etkisi olduğu düşünülen ilaçlarla ilgili prelinik çalışmalar devam etmektedir
- İnsanlarda varılan istatistiksel sonuçların klinik anlamı ve önemi henüz bilinmemektedir

Hastalık modifiye edici ilaçlar

- Glukozamin sülfat
- Kondroitin sülfat
- Diacerein
- Antirezorptif ajanlar

Kondroprotektif ajanlar

- Glukozamin sülfat
- Kondroitin sülfat
- Hyalin, Hyaluran v.b.
- Ayrı ayrı, ya da kombine preparatlar halinde

- Kondrositlerdeki kollajen ve glukozaminoglikan sentezini ve sinovial dokudaki hyaluran yapımının uyarımı
- Dejeneratif enzimlerin inhibisyonu

Steinmeyer J, Konttinen YT. Oral treatment options for degenerative joint disease-presence and future. Adv Drug Del Rev 2006;58:168-211.

Glukozamin sülfat

- Omurgasız hayvanların iskeletinde bulunan kitin'den elde edilir
- Kıkırdaktaki proteoglikanın temel yapı taşı
- Kollajen, proteoglikan ve kondrosit sentezinin desteklenmesi
- Antienflamatuar etki (IL uyarımı ve NO sentezinin inhibisyonu)

Kondroitin sülfat

- Sığır trakeasından elde edilen polimerik bir makromolekül
- Proteoglikan sentezinin uyarılması, proteoglikan yıkımının azalması ve hyaluronik asit üretiminin artması
- Lökositlerinin kemotaksisini baskıladığı, fagositozu ve lizozomların salınımını azalttığı ve oksijen radikalleri oluşumunu engelleyici etkileri de gösterilmiş

Kondroprotektif ajanlar

- Sindirim sistemi ile ilgili yan etkileri oldukça nadir
- Romatoid artrit, kristal artropatiler, hamilelikte ve çocuklarda kullanılmamalı
- Diyabet ve glukoz intoleransı olan olgularda glukozamin sülfat kullanımında dikkatli olunmalı
- Glukozamin ve kondroitin sülfatın OA'da tam kür sağlayıcı etkileri bulunmamakta

Diacerein

- Antienflamatuar ve analjezik etkileri olan bir ajandır
- *Rhubarb* bitkisinden elde edilir
- İnvitro **IL-1b** ve **NO** sentezini inhibisyonu
- PG E2 yapımını stimülasyonu
- Kıkırdak yıkımından sorumlu enzimlerin sekresyonunun inhibisyonu

- ARTRODAR 50 MG 60 KAPSÜL – BIOGEN
- REXENA 50 MG 60 KAPSÜL - SANOVEL

Diacerein

- PG sentezini inhibe etmediği için GİS toksisite gözlenmez
- Etki 2-4 hafta, maksimum etkinlik 4-6 hafta
- Tedavi kesilse de etkisi birkaç ay devam eder
- İshal yan etkisi mevcut
- İnsan ve hayvan çalışmaları sonucunda hastalık modifiye edici potansiyele sahip olduğu ileri sürülmüştür

Antirezorptif ajanlar

- Eklem kıkırdığının yapısal bütünlüğü normal kondrosit fonksiyonu ve subkondral kemiğin yeniden şekillenme potansiyeline bağlıdır
- OA prevalansının menapoz sonrası artışı !!!
- Subkondral kemik rezorpsiyonunun önlenmesi
- Kondroprotektif etki
  - **Bifosfanatlar**
  - **Östrojen**
  - **Raloksifen**
  - **Stronsiyum ranelat**
  - **Levomeloksifen**

Analgesic and Chondroprotective Effects of Risedronate in Osteoarthritis Assessed by Electroalgometry and Measurement of Collagen Type II Fragments in Urine, The Journal of International Medical Research 2008; 36: 932 – 941

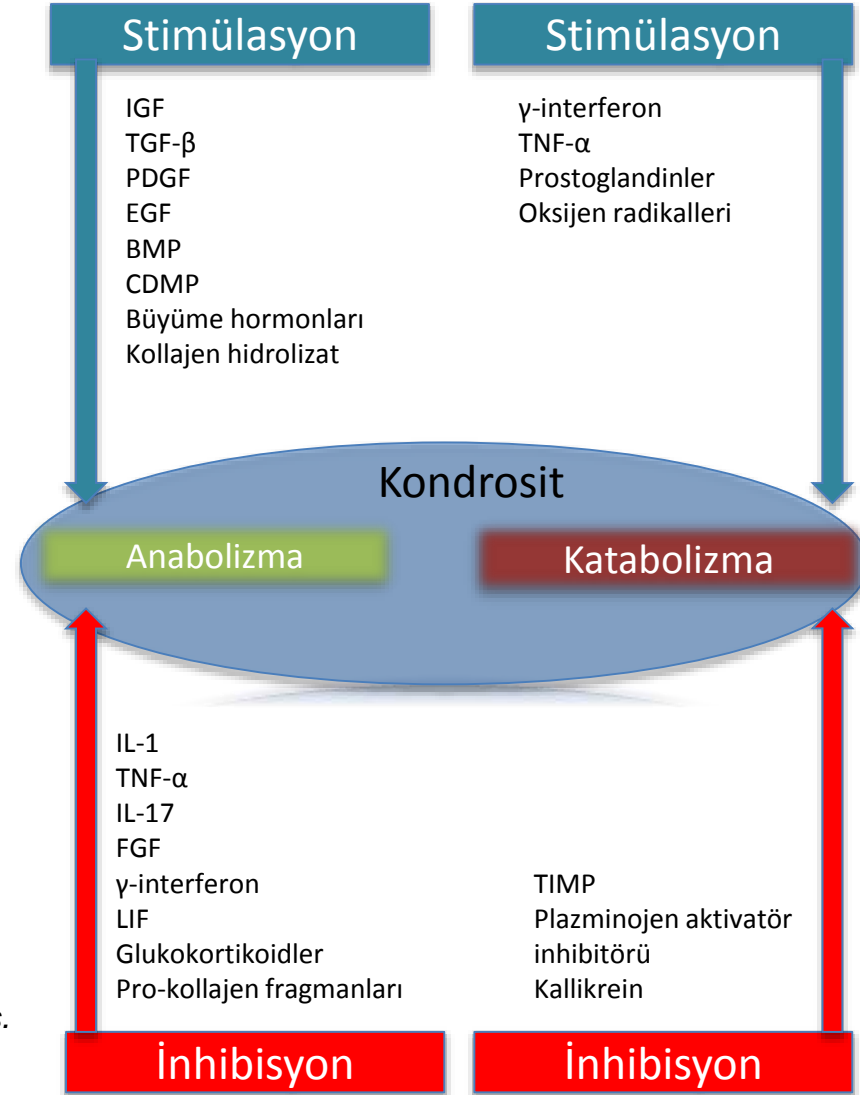
Araştırma-geliştirme aşamasındaki yeni ilaç tedavileri

- Kıkırdak yıkımını yavaşlatan ilaçlar
- Kıkırdak metabolizmasını regüle eden ilaçlar
- Subkondral kemik üzerine etkinliği olan ilaçlar
- Enflamasyonu kontrol eden ilaçlar
- Ağrıyı ortadan kaldıran ilaçlar

Wang K, et al. Investigational drugs for the treatment of osteoarthritis. *Expert Opin. Investig Drugs* 2015; 24(12): 1-18.

ACR 2000 – Kalça ve Diz

- Nonfarmakolojik modaliteler
- Farmakolojik tedaviler
  - Asetaminofen
  - NSAİ
  - Topikal ilaçlar
  - Opioidler
  - İA kortikosteroid enjeksiyonları
  - İA hyaluronik asit enjeksiyonları
  - Semptomatik yavaş etkili ilaçlar
- Cerrahi seçenekler

Recommendations for the medical management of osteoarthritis of the hip and knee. 2000 update. American College of Rheumatology Subcommittee on Osteoarthritis Guidelines. Arthritis Rheum 2000;43:1905-15.

ACR 2000 – Kalça ve Diz

Hafif-Orta derece ağrılı OA

- **Basit analjezikler (Asetaminofen)**
- Sistemik tedavi almak istemeyenlerde **topikal ajanlar**

Orta-İleri derece ağrılı OA

- **NSAİ** + proton pompa inh. ya da misoprostol
- Alternatifi **Cox-2 inh.**

Efüzyonla birlikte lokal eklem enflamasyonu belirginse

- **İA kortikosteroid enjeksiyonu**
- İA hyaluronik asit enjeksiyonu

Antienflamatuarlar kontrendike ise

- **Opioid analjezikler**

Medikal tedaviye yanıt alınamayan, ciddi semptomları ve progresif limitasyonları olan olgularda
Ortopedik cerrahi girişimler

EULAR 2003 – Diz

Farmakolojik Olmayan Tedaviler	Farmakolojik Tedaviler	İntra-artiküler Tedaviler	Cerrahi Tedavi
Eğitim Egzersiz Tabanlıklar Ortotik cihazlar Kilo verilmesi Lazer Spa Telefon irtibatı Vitamin/mineraller Pulse elektromanyetik alan tedavisi Ultrason TENS* Akupunktur Besin maddeleri Bitkisel ilaçlar	Parasetamol NSAİİ** Opioid analjezikler Seks hormonları Yavaş etkili semptomatik ilaçlar*** Psikotrop ilaçlar Topikal NSAİİ Topikal kapsaisin	Kortikosteroidler Hyaluronik asit İrrigasyon	Artroskopi Osteotomi Unikompartmantal diz replasmanı Total diz replasmanı
*TENS: Transkutanöz elektriksel sinir stimülasyonu, **NSAİİ: Non-steroidal anti-inflamatuvar ilaçlar ***Yavaş etkili semptomatik ilaçlar: Kondroitin, diaserein, glukozamin, avokado/soya (ASU)			

Kategori	Kanıtın Kaynağı
Ia	Randomize kontrollü çalışmaların (RKÇ) meta-analizi
Ib	En az bir RKÇ
IIa	En az bir randomize olmayan kontrollü çalışma
IIb	En az bir deneysel çalışma
III	Deneysel olmayan tanımlayıcı çalışmalar
IV	Uzman komite raporları veya otorite görüşleri ve deneyimleri

Jordan KM, Arden NK, Doherty M, Bannwarth B, Bijlsma JW, Dieppe P, et al. EULAR Recommendations 2003: an evidence based approach to the management of knee osteoarthritis: Report of a Task Force of the Standing Committee for International Clinical Studies Including Therapeutic Trials (ESCISIT). *Ann Rheum Dis* 2003;62;1145-55.

EULAR 2003 – Diz

Optimal tedavi için **nonfarmakolojik** ve **farmakolojik** modalitelerin kombinasyonu + **risk faktörleri, ağrı, enflamasyon, yapısal hasarın şiddetinin dikkate alınması**

Nonfarmakolojik tedaviler

**Basit analjezik
(Asetaminofen)
+
Topikal ajanlar**

**Yanıt alınmazsa NSAİ +
GIS koruma ya da
Cox-2 inh.**

**Antienflamatuarlar etkisizse
Parasetamol + Opioid analjezikler**

**Semptomatik yavaş etkili ilaçlar (hastalık modifiye edici ilaçlar)
Glukozamin – Kondroitin sülfat, Diaserein, Hyaluronik asit**

**Akut alevlenmelerde ve efüzyon varlığında
İA kortikosteroid**

**Dirençli ağrı, hastalık progresyonu ve dizabilite
Eklem replasmanı**

EULAR 2005 – Kalça

Optimal tedavi için **nonfarmakolojik** ve **farmakolojik** modalitelerin kombinasyonu + **risk faktörleri, ağrı, enflamasyon, yapısal hasarın şiddetinin ve hastanın istek ve beklentilerinin dikkate alınması**

Nonfarmakolojik tedaviler

Basit analjezik
(Asetaminofen)

Yanıt alınmazsa **NSAİ + GIS koruma** ya da **Cox-2 inh.**

Antienflamatuarlar etkisizse
Parasetamol + Opioid analjezikler

Semptomatik yavaş etkili ilaçlar (hastalık modifiye edici ilaçlar)
Glukozamin – Kondroitin sülfat, Diaserein, Hyaluronik asit

Akut alevlenmelerde ve efüzyon varlığında
İA kortikosteroid

Semptomatik kalça OA'sı olan genç hastalarda
Osteotomi ve kalça koruyucu cerrahiler

Dirençli ağrı, hastalık progresyonu ve dizabilite
Eklem replasmanı

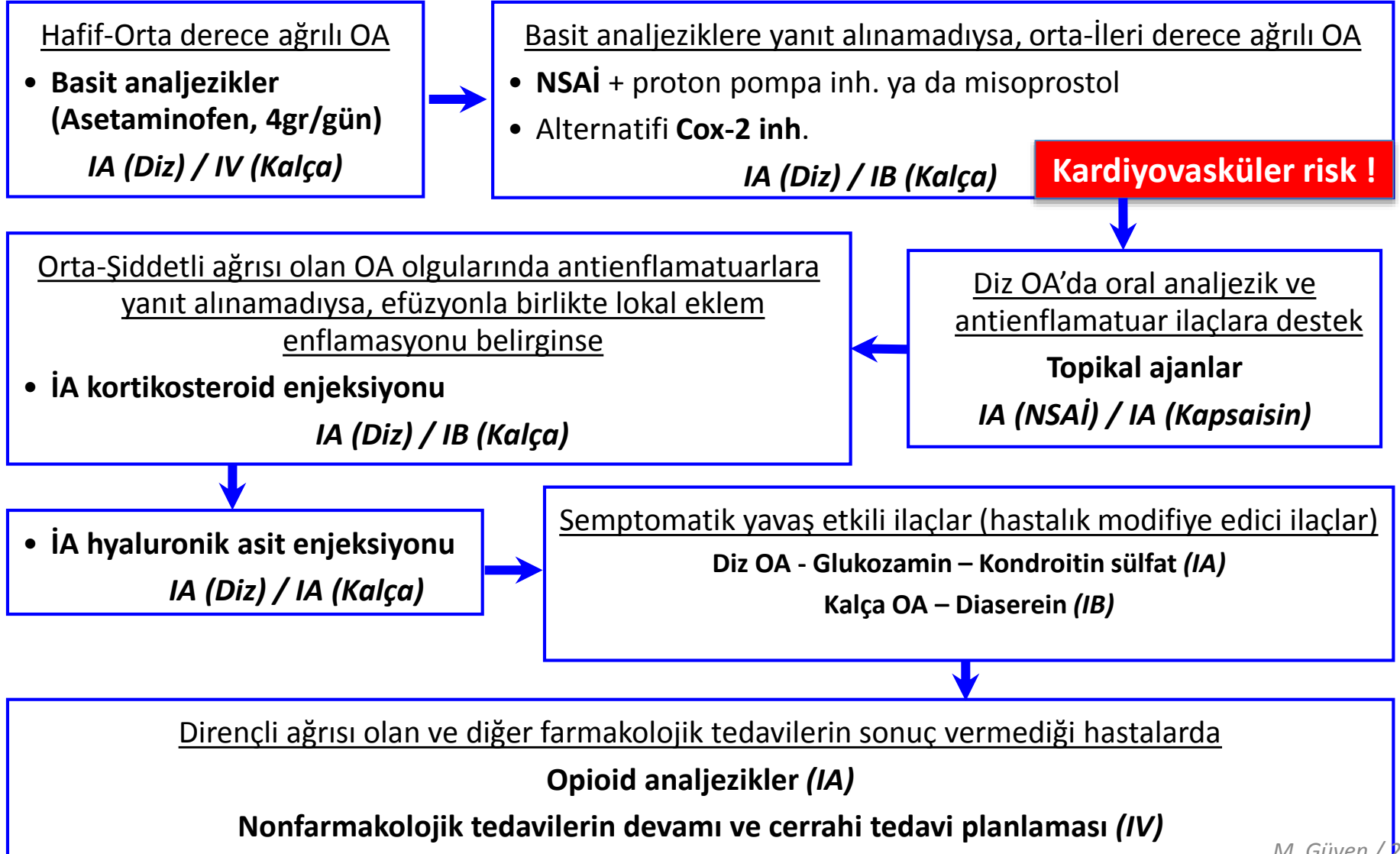
OARSI 2008 – Kalça ve Diz

- Eklem ağrısı ve sertliğini azaltmak
- Eklem mobilitesini korumak ve artırmak
- Fiziksel yetersizliği ve engelliliği azaltmak
- Sağlık ilişkili yaşam kalitesini artırmak
- Eklem hasarının ilerlemesini azaltmak
- Hastaları hastalığın doğası ve yönetimi konusunda bilgilendirmek

Genel Öneriler
Nonfarmakolojik modaliteler
Farmakolojik modaliteler
Cerrahi tedaviler

Zhang W, Moskowitz RW, Nuki G, Abramson S, Altman RD, Arden N, et al. OARSI recommendations for the management of hip and knee osteoarthritis, Part II: OARSI evidence-based, expert consensus guidelines. Osteoarthritis Cartilage 2008;16:137-62.

OARSI 2008 – Kalça ve Diz

Osteoartrit tedavisi

- *“Osteoartrit tedavisini ağrı yönlendirir”* - Hadler, Ann Int Med, 1992
- Osteoartritte tedavi planı kişiye özel olmalıdır
- Osteoartrit tedavisinde etkin yaklaşım, farmakolojik, non-farmakolojik ve cerrahi tedavilerin koordineli olarak kullanılmasını gerektirir
- Hem ağrıyı azaltan, hem mobilite ve fonksiyonel kapasiteyi arttıran, hem de yapısal hasarı önleyen tek bir tedavi modalitesi olmadığı için etkili tedavi amacıyla varolan yöntemlerden birkaçını birarada kullanmak gerekir
- Hastalık modifiye edici ilaçlarla ilgili çalışmalar umut verici ...

Teşekkür ederim ...